

Ryc. 203. Przedszkolaki z kierowniczką Przedszkola Haliną Banasziewicz, ok. 1970 r., fot. ze zbiorów K. Gruszeckiej.

i Olgi. W tym czasie wybudowano nową dzwonnice. W latach 30. XX w. przy cerkwi działały bractwa św. Mikołaja i Serca Chrystusowego¹⁰²¹. Po wojnie świątynia nie była użytkowana i w 1963 roku została rozebrana, a z materiału rozbiórkowego wybudowano kościół polskokatolicki w Turowcu, pow. chełmski¹⁰²².

Pierwotnie wokół cerkwi w Ulhówku istniał cmentarz grzebalny, ale na początku XIX wieku założono nowy cmentarz, poza terenem cerkiewnym. Był on użytkowany do końca II wojny światowej¹⁰²³. Obecnie znajduje się na nim wiele cennych nagrobków wykonanych w warsztatach bruśnieńskich, wśród nich figura św. Pawła¹⁰²⁴.

Mieszkańcy Ulhówka wyznania łacińskiego (rzymskokatolickiego) należeli najpierw do parafii w Rzeplinie, a potem do erygowanej w 1470 roku parafii w Uhnowie. Mimo tej przynależności jeszcze w XVII wieku dziesięcinę ze wsi pobierał pleban z Rzeplina¹⁰²⁵. Z chwilą utworzenia w 1892 roku ekspozytury, a w 1912 roku pa-

rafii w Tarnoszynie przyłączono doń także Ulhówek. W 1984 roku wybudowano w Ulhówku murowany kościół według projektu Jana Religi z Tarnowa i wówczas biskup Marian Jaworski erygował tutaj parafię rzymskokatolicką¹⁰²⁶. Pierwszym proboszczem został ks. Józef Dudek (1984-1986), zaś jego następcami na tym stanowisku byli: ks. Bronisław Bucki (1986-1989), ks. Aleksander Panek (1989-2007), ks. Grzegorz Stankiewicz (2009-2009), ks. Franciszek Buhajczuk (2009-2014) i od 2014

roku ks. dr hab. Stanisław Tymosz. Początkowo zmarłych parafian chowano w Tarnoszynie, zaś od 1992 roku na nowym cmentarzu grzebalnym w Ulhówku. Posiada on kształt prostokąta o powierzchni 0,7 ha¹⁰²⁷.

Powstanie parafii rzymskokatolickiej było m.in. wynikiem szybkiego rozwoju miejscowości. Dość istotną rolę w tym zakresie odegrało nowo utworzone Państwowe Gospodarstwo Rolne w Ulhówku, a potem Stacja Hodowli Roślin. Wzrastająca ranga miejscowości stała się powodem lokalizacji tutaj siedziby gminy Tarnoszyn, przeniesionej z Uhnowa w 1951 roku. Już pod koniec XVIII wieku Ulhówek pełnił funkcję niewielkiego centrum administracyjnego, gdy po I rozbiórze Polski władze austriackie utworzyły dominia jako podstawowe jednostki administracyjne. Dominiami były dobra należące do jednego właściciela i przez niego zarządzane. Jednostka ta utrzymała się do lat 40. XIX wieku. Wtedy zaczęto wprowadzać gminy wiejskie, które obejmowały po kilka miejscowości, ale wyłączone były z nich dobra ziemskie. Ulhówek wówczas wchodził w skład gminy Uhnów.

¹⁰²¹ P. Antoniak, J. Chodor, W. Słobodian, Zapomniane..., s. 56.

¹⁰²² J. Górak, Cerkiew w Ulhówku..., s. 166.

¹⁰²³ D. Kawałko, Cmentarze województwa..., s. 273-274.

¹⁰²⁴ P. Antoniak, J. Chodor, W. Słobodian, Zapomniane..., s. 57.

¹⁰²⁵ J. A. Wadowski, Kościoły diecezji..., s. 431.

¹⁰²⁶ M. Leszczyński bp, Archidiecezja lwowska obrządku łacińskiego w granicach Polski 1944-1992, Lublin 2011, s. 142.

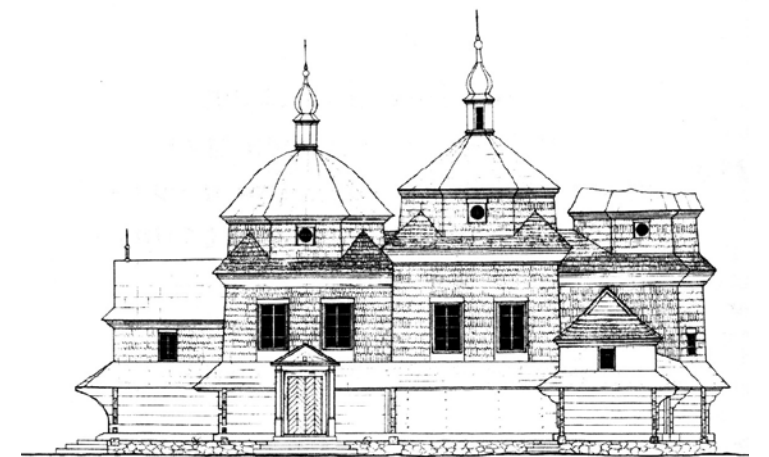
¹⁰²⁷ D. Kawałko, Cmentarze województwa..., s. 273-274.

Ryc. 204. Drewniana cerkiew i dzwonnica w Ulhówku, fot. ze zbiorów WUOZ w Lublinie, Delegatura w Zamościu.

Kiedy w 1934 roku utworzono gminę Tarnoszyn, wówczas Ulhówek włączono w jej skład. Po II wojnie światowej funkcjonowała nadal gmina Tarnoszyn, ale jej siedzibę urządzono najpierw w Majdanie Górnym, następnie w Tomaszowie Lubelskim, a od 1947 roku w Uhnowie. Dopiero w 1951 roku, po korekcie granicy z ZSRR, przeniesiono siedzibę gminy Tarnoszyn do Ulhówka i zmieniono jej nazwę na ulhówecką. Od 1951 roku na jej czele stał przewodniczący Gminnej Rady Narodowej, najpierw Władysław Ciesak (1951), a po nim Stanisław Gesner (1951-1954)¹⁰²⁸. W latach 1954-1972 istniała gromada Ulhówek, której przewodził przewodniczący Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej. Funkcję tę pełnił od 1954 roku Andrzej Kobryń, a po nim Czesław Tulej (do 1972 r.). Po reformie administracyjnej z 1973 roku utworzono gminę Ulhówek w obecnym kształcie, zarządzaną przez naczelnika.

¹⁰²⁸ APZ, Akta gminy Ulhówek 1937-1954.

Ryc. 205. Północna elewacja cerkwi w Ulhówku, wg inwentaryzacji J. Góraka z ok. 1962 r.

Funkcję tę pełnił najpierw Tadeusz Rzekowski (1973-1976), następnie Zbigniew Maciejko (1976-1980) i Dariusz Koszyk (1980-1990).

Od 1990 roku gminą kieruje wójt. Funkcję tę sprawowali kolejno: Józef Teterycz (1990-1993), Kazimierz Dziuruń (1993-2006),